

S. Sayısı : 216

Türkiye ile İtalya arasında imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile eklerinin onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/187)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 71/812, 6 - 1364

10 . V . 1947

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye ile İtalya arasında Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Eklerinin onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 30 . IV . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı, gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

Sözü geçen anlaşmaların 4931 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 30 . IV . 1947 tarihli ve 3/5739 sayılı kararla onanmış olduğunu arz ederim.

Başbakan
R. Peker

Gerekçe

Türkiye ile İtalya arasında İkinci Cihan Savaşı yüzünden tamamen durmuş olup Avrupa'da silâhli çarpışmaların sona ermesinden sonra münferit tacirler arasındaki özel işlemlerden ibaret kalan iki memleket ticari mübadelelerini halen mevcut şartlara uygun bir şekilde ve genel bir çerçevesi içinde düzenlemek, suretiyle gereği gibi geliştirecek esasları tesbit etmek hususunda İtalya Hükümetiyle uyushmuş ve 12 Nisan 1947 tarihinde Ankara'da bir Ticaret Anlaşması ve bir de Ödeme Anlaşması imzalanmıştır.

7 Eylül 1946 tarihinde alınan kararlara müvazi bulunan ticaret politikamıza uyulmak suretiyle yeni Ticaret Anlaşmasında İtalya Hükümetiyle olan ticari mübadelelerimiz ahdi listelere bağlanarak bunların Tarafların genel ithalât ve ihracat rejimlerine göre serbest dövizle yapılması derpiş edilmiştir. Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce başlamış bulunan özel takas işlemlerinin ise başladıkları zaman konulan esaslara göre tasfiye olunacakları tasrih edilmiştir.

İki memleket arasındaki ekonomik münasebetlerin gelişmesini takibetmek ve bunu kolaylaştırmaya yarayacak tekliflerde bulunmak üzere bir Karma Komisyon kurulmuştur.

1 Mayıs 1947 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan Anlaşmanın yürürlük süresi bir yıldır. Önceden haber verilmek şartıyla bozulmadığı takdirde birer yıllık süreler için kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır.

Aynı tarihte yürürlüğe giren ve yürürlük süresi Ticaret Anlaşmasının aynı olan Ödeme Anlaşması ile Türkiye ile İtalya arasında yapılacak ithalât ve ihracat bedelleri ve bunlara müteferri giderlerin her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejime uygun olarak serbest dövizle ödenmesi kararlaştırılmıştır.

Her iki Anlaşma ve ekli mektuplarda kararlaştırılan esasların memleketimizin menfaatlarına uygun ve İtalya ile ekonomik münasebetlerimizi gereği gibi geliştirecek mahiyette oldukları mü-talâa edilmektedir. Bu düşünce ile Anlaşmalar ve eklerinin Yüksek Meclise onanması için ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Dışişleri Komisyonu
Esas No. 1/187
Karar No. 30

11 . VI . 1947

Yüksek Başkanlığa

Türkiye ile İtalya arasında Ankara'da imzalanmış Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile eklerinin onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 30 . IV . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılıp, Komisyonumuza havale olunan kanun tasarısı, gerekçe ve ilişkileri, Dışişleri Bakanlığı Temsilcisinin huzuru ile incelendi.

Memleketimizin menfaatlerine uygun görülen tasarı aynen kabul edildi.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna

gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Bilecik	Kocaeli	
<i>M. Ş. Esendal</i>	<i>N. Erim</i>	
Afyon K.	Burdur	Diyarbakır
<i>Dr. C. Tunca</i>	<i>F. Altay</i>	<i>F. A. Aykaç</i>
Gaziantep	Kütahya	Manisa
<i>Dr. A. Melek</i>	<i>A. Gündüz</i>	<i>A. R. Artunkal</i>
Muğla		Tokad
<i>N. Erdem</i>		<i>N. Poroy</i>

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Ticaret Komisyonu
Esas No. 1/187
Karar No. 27

13 . VI . 1947

Yüksek Başkanlığa

Türkiye ile İtalya arasında Ankara'da imzalanmış Ticaret ve Ödeme Anlaşmasıyla eklerinin onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 30 . IV . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılıp Dışişleri Komisyonunca kabulden sonra Komisyonumuza havale olunan kanun tasarısı, gerekçe ve ilişkileri Ticaret Bakanlığı mümessili huzuriyle incelendi.

Tasarı memleketimiz menfaatlarına uygun görülerek kabul edildi.

Ticaret Komisyonu	Bu Rapor	Sözcüsü
Başkanı Y.		ve Kâtip
Ankara		Niğde
<i>A. Cubukçu</i>		<i>H. Ulusoy</i>
Eskişehir	İçel	Kayseri
<i>H. Polatkan</i>	<i>H. Atalay</i>	<i>H. Ürkün</i>
Muş	Yozgad	Trabzon
<i>B. Dedeoğlu</i>	<i>Z. Arkant</i>	<i>M. Yarımbayrak</i>
Trabzon		Aydın
<i>A. R. Işıl</i>		<i>E. Bilgen</i>

HÜKÜMETİN TEKİLİFİ

*Türkiye ile İtalya arasında Ankara'da imzalanan
Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile eklerinin onan-
ması hakkında kanun tasarısı*

MADDE 1. — Türkiye ile İtalya arasında
12 . IV . 1947 tarihinde Ankara'da imzalanan Ti-
caretve Ödeme Anlaşmaları ile ekleri kabul edil-
miş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Ba-
kanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
R. Peker

Devlet Bakanı
M. A. Renda

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı

M. Ökmen
Adalet Bakanı
Ş. Dövrin

Millî Savunma Bakanı

C. C. Toydemir

Dışişleri Bakanı

H. Saka

Millî Eğitim Bakanı

Reşat Ş. Siner

Ekonomi Bakanı

T. B. Balta

Gümrük ve Tekel Bakanı

T. Coşkan

Ulaştırma Bakanı

Ş. Koçak

Çalışma Bakanı

Dr. S. Irmak

İçişleri Bakanı

Ş. Sökmensüer

Maliye Bakanı

H. N. Keşmir

Bayındırlık Bakanı

C. K. İncedayı

Sa. ve Sos. Y. Bakanı

Dr. B. Uz

Tarım Bakanı

F. Kurdoğlu

Ticaret Bakanı

Atıf İnan

TÜRKİYE HÜKÜMETİ İLE İTALYA HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile İtalya Hükümeti iki memleket arasındaki ticari mübadeleleri geliştirmek üzere aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1.

Türkiye ile İtalya arasındaki ticari mübadeleler her iki memlekette yürürlükte bulunan Genel İthalât ve İhracat Rejimine göre yapılacaktır.

Madde — 2.

İşbu Anlaşmanın yürürlük süresi zarfında yapılacak ticari mübadelelere ait ödemeler bu günkü tarihte imzalanan Ödeme Anlaşması hükümlerine göre tesviye edilecektir.

Madde — 3.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce başlamış olan özel takaslı veya serbest dövizli işlemler bu işlemlerin iki taraf yetkili makamları tarafından onanması anında her iki memlekette yürürlükte bulunan Genel Rejim Hükümlerine uygun olarak tasfiye olunacaktır.

Madde — 4.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konmasından sonra her iki taraftan sevkedilen mallara ihrac eden memleketin yetkili makamlarınca verilmiş ilişik örneğe uygun bir menşe şahadetnamesi katılacaktır. Bedeli 100 Türk Lirasını veya başka bir para ile bu meblâğın eşitini aşmayan göndermeler için menşe şahadetnamesi aranılmaz.

Madde — 5.

İki memleket arasındaki ikdisadi münasebetlerin gelişmesini takip etmek ve bunu kolaylaştırma ya yarıyacak her türlü tekliflerde bulunmak üzere Türk ve İtalyan temsilcilerinden tereküp edecek ve iki memleket yetkili makamlarının isteği üzerine toplanacak olan bir karma komisyon kurulacaktır.

Madde — 6.

İşbu Anlaşma 1 Mayıs 1947 tarihinde yürürlüğe girecek ve yürürlük süresi bir yıl olacaktır.

Anlaşmanın bitimi tarihinden iki ay evvel yapılacak bir ihbar ile bozulmadığı takdirde, kendiliğinden birer yıllık süreler için yenilenmiş sayılacaktır.

Türkiye Hükümeti adına
B. Z. Sanus

İtalya Hükümeti adına
Luigi Cortese

Menş e şahadetnamesi

Gönderen :

Ad . . . . .

İkametgâh . . . . .

Sokak . . . . .

Malın cinsi :

Ambalaj tarzı :

Koli adedi :

Marka No. :

Gönderilen :

Ad . . . . .

İkametgâh . . . . .

Sokak . . . . .

Gayrisâfi ağırlık . . . . . Kg.

Kıymeti :

Malın gönderildiği yol :

Türkiye ile İtalya arasındaki 12 Nisan 1947 tarihli Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince,

Türk

..... Ticaret Odası yukarıda vasıfları gösterilen malların ————— menş eli olduğunu tasdik eyler.

İtalyan

Ankara, 12 Nisan 1947

Bay Başkan;

Bugünkü tarihte imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarına atfen Hükümetimin, İtalyan Devlet Tekel Muhtar İdaresi tarafından özel takas karşılığı İtalya'ya ihrac edilmek üzere satın alınmış olup işbu mektuba ilişik listede müfredatı gözüken tütün partilerinin henüz İtalyan malları ile karşılanmamış olan kısımlarının yukarıda anılan anlaşmaların yürürlüğe konulması tarihinden itibaren altı ay zarfında yürürlükte bulunan Türk genel rejimi hükümlerine göre yetkili Türk makamlarının önden verilmiş müsaadesi alınmak şartıyla İtalyan malları karşılığı ile tasfiye edilebilmesin e muvafakatini zatı devletlerine bildirmekte şeref duyuram

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı dilerim Bay Başkan.

Ekselans Elçi Luigi;

Bay Elçi Luigi Cortese

İtalyan Ticaret Heyeti Başkanı

Şehirde

B. Z. Sanus

İtalya Tekel İdaresi tarafından takas yolu ile 1945 ve daha önceki rekoltelerden satın alınmış olup ihracına 25 . III . 1947 tarihinde henüz müsaade edilmemiş olan tütünlerin durumu :

Tütün ihraç eden ticaretevlere	Tasarlanan takaslar (Takribî T. L.)
Nemlitütün : İstanbul	200 000
Abdi Fuad Aka : İstanbul	890 000
İbrahim Tarhan : İstanbul	290 000
Öztürk : İzmir	52 000
Hilmi Selvili : İzmir	54 000
Eğütütün : İzmir	187 000
Utitaş : İzmir	40 000
Esnaf ve Ahali Bankası : İzmir	356 000
İşbirliği : İzmir	226 000
	<hr/>
	2 295 000

Ankara 12 Nisan 1947

Bay Başkan,

Bugünkü tarihli ve aşağıdaki şekilde yazılmış mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref duyarım :

«Bugünkü tarihte imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarına atfen Hükümetimin, İtalyan Devlet Tekel Muhtar İdaresi tarafından özel takas karşılığı İtalya'ya ihraç edilmek üzere satın alınmış olup işbu mektuba ilişik listede müfredatı gözüken tütün partilerinin henüz İtalyan malları ile karşılanmamış olan kısımlarının yukarıda anılan anlaşmaların yürürlüğe konulması tarihinden itibaren altı ay zarfında yürürlükte bulunan Türk Genel Rejimi hükümlerine göre yetkili Türk makamlarının önden verilmiş müsaadesi alınmak şartıyla İtalyan malları karşılığı ile tasfiye edilebilmesine muvafakatını zatı devletlerine bildirmekle şeref duyarım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı dilerim Bay Başkan».

Yukarıdaki hususlar hakkında Hükümetimin mutabık olduğunu bildirmekle şeref duyarım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı dilerim Bay Başkan,

Bay Prof. Burhan Zihni Sanus
Türk Ticaret Heyeti Başkanı

Şehirde

Luigi Cortese

TÜRKİYE HÜKÜMETİ İLE İTALYA HÜKÜMETİ ARASINDA ÖDEME ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile İtalya Hükümeti, Türkiye ile İtalya arasındaki ödemeleri kolaylaştırmak üzere aşağıdaki Anlaşmayı akdetmişlerdir :

Madde — 1.

İtalya'ya ithal edilen veya edilecek olan Türkiye menşeli malların karşılıkları ile bunlara müteferri masraflar İtalya'da yürürlükte bulunan Genel Rejime uygun olarak serbest dövizle tesviye olunacaktır.

Madde — 2.

Türkiye'ye ithal edilen veya edilecek olan İtalya menşeli malların karşılıkları ile bunlara müteferri masraflar Türkiye'de yürürlükte bulunan Genel Rejime uygun olarak serbest dövizle tesviye olunacaktır.

Madde — 3.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğü sırasında her iki memleketin yetkili makamları tarafından onanmış olup da Anlaşmanın sona erdiği zaman bitirilmemiş olan işlemler, işbu Anlaşmanın hükümlerine göre tasfiye edilecektir.

Madde — 4.

İşbu Anlaşma, bugünkü tarihte imza edilmiş olan Ticaret Anlaşmasıyla aynı günde yürürlüğe girecek ve aynı yürürlük süresinde olacaktır.

Ankara'da 12 Nisan 1947 tarihinde iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Hükümeti adına

B. Z. Sanus

İtalya Hükümeti adına

L. Cortese

Ankara, 12 Nisan 1947

Bay Başkan,

15 Ekim 1938 tarihli Türkiye - İtalya Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yanında Ufficio Italiano dei Cambi adına açılmış olan (A) hesabında kalacak bakıyenin «Ufficio Italiano dei Cambi» nin isteği üzerine Ankara'daki İtalya Büyük Elçiliği emrine tahsisine Hükümetimin muvafakat ettiğini bildirmekle şeref duyarım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı dilerim. Bay Başkan.

Bay Prof. Burhan Zihni Sanus

Türk Ticaret Heyeti Başkanı

Şehirde

Luigi Cortese

Ankara, 12 Nisan 1947

Bay Başkan;

Bugünkü tarihli ve aşağıdaki şekilde yazılmış mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref duyarım. «15 Ekim 1938 tarihli Türkiye - İtalya Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yanında Ufficio Italiano dei Cambi adına açılmış olan «A» hesabında kalacak bakiyenin Ufficio Italiano dei Cambi'nin isteği üzerine Ankara'daki İtalya Büyük Elçiliği emrine tahsisine Hükümetimin muvafakat ettiğini bildirmekle şeref duyarım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı dilerim Bay Başkan.»

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetimin mutabık olduğunu bildirmekle şeref duyarım. Derin saygılarımı kabul buyurmanızı dilerim, Bay Başkan.

Bay Elçi Luigi Cortese
İtalya Ticaret Heyeti Başkanı
Şehirde

B. Z. Sanus